

STUDIU DE CAZ: FEMEIA ÎN VIAȚA PUBLICĂ

Mișcarea de emancipare a femeilor

1791 - mișcarea de **emancipare** feminină a debutat în perioada Revoluției Franceze, când a fost publicată lucrarea autoarei Olympe de Gouges, „*Declarația drepturilor femeii și ale cetățenei*”, în care s-a susținut egalitatea în drepturi pentru femei și bărbați.

1897 - în Regatul Unit, Millicent Fawcett a fondat Uniunea Națională a Societăților de Sufragiu Feminin, organizație care a militat pentru dreptul femeilor la vot, plata egală pentru aceeași muncă realizată de bărbați și de femei, concediu de maternitate și eliminarea violenței în familie.

10 octombrie 1903 - în Regatul Unit, Emmeline Pankhurst și fiicele sale, Christabel, Sylvia și Adela, au continuat lupta **sufrajetelor**, prin fondarea Uniunii Sociale și Politice a Femeilor.

Primul Război Mondial a scos în evidență rolul important pe care femeile l-au jucat în societate, fiindcă acestea au preluat rolul economic al bărbaților plecați pe front.

1913-1939 - în Europa, s-a deschis accesul femeilor la viața politică, prin adoptarea dreptului la vot în state precum Norvegia (1913), U.R.S.S. (1917), Germania (1918), Olanda (1919), Suedia (1919), Regatul Unit (1928), Spania (1931) și România (1939). În perioada interbelică numeroase state au reformat legislația în domeniul educației, muncii și a dreptului civil (căsătorie și divorț) ⇒ accesul femeilor la educație universitară și la noi profesii.

Olympe de Gouges

DÉCLARATION DES DROITS DE LA FEMME ET DE LA CITOYENNE,

*A décréter par l'Assemblée nationale dans
ses dernières séances ou dans celle de
la prochaine législature.*

P R É A M B U L E.

Les mères, les filles, les soeurs, représentantes de la nation, demandent d'être constituées en assemblée nationale. Considérant que l'ignorance, l'oubli ou le mépris des droits de la femme, sont les seules causes des malheurs publics et de la corruption des gouvernemens, ont résolu d'exposer dans une déclaration solennelle, les droits naturels, inaliénables et sacrés de la femme, afin que cette déclaration, constamment présente à tous les membres du corps social, leur rappelle sans cesse leurs droits et leurs devoirs, afin que les actes du pouvoir des femmes, et ceux du pouvoir des hommes pouvant être à chaque instant comparés avec le but de toute institution politique, en soient plus respectés, afin que les réclamations des citoyennes, fondées désormais sur des principes simples et incontestables, tournent toujours au maintien de la constitution, des bonnes moeurs, et au bonheur de tous.

En conséquence, le sexe supérieur en beauté comme en courage, dans les souffrances maternelles, reconnaît et déclare, en présence

„Declarația drepturilor femeii și ale cetățenei” (1791)

„Mamele, fiicele, surorile, reprezentanții națiunii, cer să se constituie ca adunare națională. (...) sexul superior în frumusețe și curaj, în suferințele materne recunoaște și declară în prezența și cu auspiciile Ființei Supreme, următoarele Drepturi ale Femeii și ale Cetățeanului:
Articolul 1: Femeia se naște liberă și are aceleași drepturi ca și bărbatul. Distincțiile sociale pot fi întemeiate numai pe interesul comun.

Articolul 3: Principiul oricărei suveranități rezidă în esență în națiune, care nu este alta decât unirea femeii și a bărbatului: nici un corp și nici un individ nu poate exercita o autoritate care nu provine în mod expres de la ei.

Articolul 4: Libertatea și dreptatea constau în a da înapoi tot ceea ce aparține altora; astfel singura limită a exercitării drepturilor naturale ale femeii, tirania perpetuă a bărbatului, adică trebuie reformată de legile naturii și ale rațiunii.

Articolul 7: Nici o femeie nu este exclusă; este acuzată, arestată și reținută în cazurile stabilite de lege. Femeile respectă această lege strictă ca și bărbații.

Articolul 9: Legea exercită toată rigoarea asupra oricărei femei găsite vinovate.

Articolul 10: Nimeni nu trebuie să fie hărțuit pentru opiniile sale, chiar și de principiu, femeia are dreptul să urce pe schelă, trebuie să aibă și dreptul de a urca pe podium atâta timp cât manifestările ei nu perturbă ordinea publică stabilită de lege.

Articolul 11: Comunicarea liberă a gândurilor și opiniilor este unul dintre cele mai prețioase drepturi ale femeilor, deoarece aceste libertăți asigură legitimitatea taților față de copiii lor. Prin urmare, fiecare cetățean poate spune în mod liber: Eu sunt mama copilului tău, fără ca o prejudecată barbară să o oblige să ascundă adevărul, cu excepția răspunsului pentru abuzul acestei libertăți în cazurile stabilite de lege.”

(Olympe de Gouges, *Declarația drepturilor femeii și ale cetățenei*)

Millicent Fawcett

Emmeline Pankhurst

Christabel Pankhurst

Sylvia Pankhurst

**Steagul mișcării sufragetelor, creat de Uniunea Socială și Politică a Femeilor.
Culoarea mov reprezintă loialitate și demnitate, albul puritate, iar verdele
speranță (Regatul Unit, 1908)**

WOMEN
bring all
VOTERS
into the world
~
Let Women Vote

GIVE MOTHER THE VOTE
WE NEED IT

OUR FOOD OUR HEALTH OUR PLAY
OUR HOMES OUR SCHOOLS OUR WORK
ARE RULED BY MEN'S VOTES

Isn't it a funny thing
That Father cannot see
Why Mother ought to have a vote
On how these things should be?

THINK IT OVER

Afișe de propagandă feministă

Femeia în viața publică

După încheierea Primului Război Mondial s-a accelerat emanciparea femeilor: au condus mașini, au fumat, au participat la viața mondenă și, unele dintre ele, au devenit vedete muzicale și cinematografice.

1923-1924 - lansarea modei *femeii-flapper*, o generație de domnișoare și doamne active, moderne, acestea alegând ținute mai confortabile (au început să fie purtați pantalonii, un simbol al masculinității) și coafuri cu părul scurt (moda *a la garconne*).

În perioada interbelică prejudecățile despre femei s-au menținut: accesul la funcții publice și politice a fost restricționat, au fost plătite cu salarii mai mici decât bărbații, pentru aceeași muncă prestată, iar dreptul la vot nu a fost obținut în majoritatea statelor lumii (acest lucru s-a întâmplat după finalul celui de-al Doilea Război Mondial).

Femei la volan (S.U.A., 1922)

NEVER PARCHED • NEVER TOASTED

CAMELS are always FRESH!

SWITCH to Camels and learn the mildness of a fresh, cool-burning cigarette. A blend of choice Turkish and mellow, sun-ripened Domestic tobaccos, Camels are never parched or toasted. That's why we say smoke them for one day, then leave them—if you can.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
Winston-Salem, N. C.

Don't remove the Camel Humidor Pack—it is protective against perfume and powder odors, dust and germs. Buy Camels by the carton for home or office. The Humidor Pack keeps Camels fresh.

Reclamă la țigări pentru femei (S.U.A.,
1932)

Femeia MODERNĂ fumează

...pentru că fumatul este stimulentul gândirii în timpul muncii, o destindere a nervilor în repaus.

Totuși, doamnele nu suportă orice țigaretă. Conștientă de acest fapt, Casa Autonomă a Monopolurilor a lansat o țigaretă specială, fabricată dintr'un tutun superior. — Doina — care, dela scurta-i apariție pe piață, a cunoscut un adevărat succes.

ȚIGARETA DOINA

CAM

DE VANZARE LA
TOATE DEBITELE
C. A. M.

Reclamă la țigări pentru femei
(România, 1937)

Evoluția modei feminine (1901-1940)

1901

1905

1910

1915

1920

1925

1930

1935

1940

Femeia-flapper (ținute diverse)

Moda a la garconne

Femeia în viața publică

Femei celebre din secolul al XX-lea: Marie Curie (a descoperit elementele radiu și poloniu, pentru care a primit Premiile Nobel pentru Fizică și Chimie), Virginia Woolf (scriitoare), Amelia Earhart (prima femeie care a traversat Oceanul Atlantic într-un avion), Greta Garbo (primul star feminin din industria filmului), Frida Kahlo (pictoriță) și Sirimavo Bandaranaike (prima femeie prim-ministru).

1919-1939 - emanciparea femeilor din România s-a accentuat după Primul Război Mondial, acestea organizându-se într-o serie de asociații precum: Consiliul Național al Femeilor Române (1921), Societatea Scriitoarelor Române (1926) și Asociația pentru Protecția Mamei și a Copilului (1934).

Femei celebre din România secolului al XX-lea: Haricleea Hartulari-Darclee (soprană), Elena Văcărescu (scriitoare), Elena Negruzzi (prima femeie avocat din România), Cecilia Cuțescu-Storck (pictoriță), Elisa Leonida Zamfirescu (prima femeie inginer din Europa) și Ana Aslan (medic **gerontolog** de renume mondial).

Marie Curie

Virginia Woolfe

Amelia Earhart

Greta Garbo

Frida Kahlo

Sirimavo Bandaranaike

Haricleea Hartulari-Darclee

Elena Văcărescu

Elena Negruzzi

Cecilia Cuțescu-Storck

Elisa Leonida Zamfirescu

Ana Aslan

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis, București, 2019.
3. Ochescu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
4. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2019.
5. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2024.
6. Lucker, Kerstin, Daenschel, Ute, *O istorie a lumii... cu femeile în prim-plan*, Editura Litera, București, 2021.
7. Hart, Michael H., *100 de personalități din toate timpurile care au influențat evoluția omenirii*, Editura Lider, București, 2020.
8. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

